

Ög. 147 efter sin broder son Fogle, så hava de rest Ög. 32 efter sin systerson Torkel. Beteckningen **brpr · sin** 'sin broder' avser alltså förhållandet mellan **purkl** och **purburn**, vilken ävenledes varit en systerson till Sven och Sandar. Torkels förhållande till Torbjörn betecknas alltså genom »sin broder», hans förhållande till Sven och Sandar genom »son till system».

Översättning: Sven (?) och Torbjörn och Sandar, de reste denna sten efter Torkel, sin broder, son till system.

33. Å kyrkogård, Björkekind's hd.

Pl. XII. Fig. 1.

Litteratur: W. 39; P. A. Säve, *ATS* I, s. 108, *Reseberättelse* 1862, s. 59, teckning; C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1871, s. 121, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 41, teckn.

Runstenen, som P. A. Säve fann »på öfversta plattan af skolhustrappan» men som nu befinner sig på nya kyrkogården, utgöres av en större bit, som är 89 cm hög och 54 cm bred, och en mindre bit, vars höjd är 82 cm och bredd 35 cm. Ämnet är granit. Slingans bredd är 11—12 cm.

Större delen av inskriften befinner sig på den mindre biten. Den första runan är **a**, som säkerligen utgjort slutrunan i (**pin**)**a**; P. A. Säve upptager därefter ett skiljetecken, som nu är under jorden. Ut i **iftir** är övre kännestreck till **f** borta. Det följande skiljetecknet utgöres liksom alla de övriga i denna inskrift av tre prickar; Säve antager blott två. Ut i **saibiurn** är **s** vänderuna och **b** har kännestrecken 1 cm skilda på mitten och från stavens ändar. I **fapur** står 1 cm av v. kännestreck till **a** på det lilla stycket, det övriga på det större.

Runorna äro alltså följande:

Lilla biten: — **a** [**i**] **iftir** : **saibiurn** : **f** Stora biten: **apur** : **sin** :

5 10 15 20

Namnet **saibiurn** motsvarar isl. *Sæbiörn*, fsv. *Sæbyor* (K. H. Karlsson, Skattelängd 1371 s. 64 i Västml. forn. för. årsskr. h. III, *Sæbjörn* SRP. n. 1404 (1379)).

Översättning: [N. N. reste denna sten] efter Sæbjörn, sin fader.

34. Lundby, Å sn, Björkekind's hd.

Pl. XII. Fig. 2.

Litteratur: Brev från E. Ihrfors d. 4 nov. 1889 i VHAA med teckning.

Runstenen anträffades 1889 vid dikning norr om landsvägen från Å kyrka till Söderköping ungefär mitt emellan byvägarne till Lundby och Ingelstad, alltså ej långt från

den plats, där Ög. 20 Hjärtrum påträffades. Enligt Ihrfors fanns vid stället en forntida stenbro. Troligen hava Ög. 20 Hjärtrum och Ög. 34 Lundby stått vid var sin ända av densamma.

Runstenen är nu rest på en liten kulle i parken norr om huvudbyggnaden vid Lundby nära ägorna. Ämnet är rödaktig granit. Ihrfors anger måtten före resningen vara 1,60 m i längd, bredden nederst 67 cm, överst 43 cm, tjockleken 39 cm. Höjden är nu 1,17 m, bredden vid foten 60 cm, nära toppen 50 cm. Slingans bredd 7—8 cm. Under toppslingan finnes ett enkelt kors.

Inskriften börjar nedtill t. v., och någon gränslinie nedåt av slingan före första runan finnes icke. I det begynnande namnet **lhifuntr** har **l** ett 5 cm långt kännestreck men är dock icke **u**, i **h** äro övre staven och övre v. kännestrecket skadade. I det följande kolon är övre pricken bortfräkt. Efter **brupur** och **sin** saknas skiljetecken.

Runorna äro följande:

lhifuntr : raispi : stin : pana : iftir : un : brupur sin
 5 10 15 20 25 30 35

Någon motsvarighet till namnet **lhifuntr** är icke anträffad. Det begynnande **lh** tyder på att namnet fordom börjat med *Hl-* och namnets första led ser ut att höra till verbet isl. *hlífa* 'beskytte, beskærme, tjene til Værn'. Andra leden kunde tänkas höra till ordet *hand*, got. *handus*, jfr fht. *Starchant*; prof. Löffler håller ock *hundr* 'hund' för möjligt, namnet alltså ungefär 'gårdvar', och jämför isl. *Hlífólfr* samt *Hundr* som tillnamn. Namnet **un** förekommer ock i några andra runinskrifter, t. ex. Öl. 37.

Översättning: Livund reste denna sten efter Unn, sin broder.

C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1870 s. 121: »En runsten skulle enligt uppgift finnas i »Kåfrögatan», men detta ställe var ej ens känt af sjelfva Kåfröborna och hade troligtvis blifvit förväxladt med »Vadgatan», landsvägen vid Söfverstad, der vattnet brukar gå öfver.»

35. Fornåsa kyrka, Bobergs hd.

Pl. XII. Fig. 3.

Litteratur: L. 1685; W. 99; P. A. Säve, *ATS* I, s. 130; *Reseber.* 1861, s. 129, teckning; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland* 2, s. 146; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 2, teckning; C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1870, s. 53, teckn. pl. IX.

Broocman och P. A. Säve angiva runstenen ligga framför sakristidörren. Den är nu flyttad till Östergötlands museum i Linköping.

Runstenen utgöres av en slät, fyrkantig kalkhäll med inskrift kring tre kanter, den fjärde kanten är avslagen. Den trubbiga vinkeln mellan inskriftens rader visar, att det är stenens smalare ända, som är i behåll, varemot den avslagna sannolikt varit betydligt bredare. Längden är 92 cm, bredden upptill 50 cm, nedtill 42 cm. Runorna, som bestå av kilformiga streck, äro 5 cm höga.

5—111410 Östergötlands runinskrifter.